

Warszawa, 23 czerwca 2023 r.

**Protokół szóstego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Młodzieży
oraz Parlamentarnego Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego
Dzieci i Młodzieży**

W dniu 23 czerwca 2023 r. w gmachu Senatu odbyło się wspólne posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Młodzieży oraz Parlamentarnego Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży, poświęcone zmianom w ustawie o dostępie osób nieletnich do opieki psychologicznej. Gośćmi posiedzenia byli reprezentanci rad miast, organizacji pozarządowych zajmujących się leczeniem i pracą terapeutyczną z młodymi ludźmi, a także psychologowie i aktywiści.

Przewodnicząca Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży, poseł Marta Golbik przekazała, że rozwiązania prawne, które są przedmiotem posiedzenia pozwolą młodym osobom na uzyskanie pomocy psychologicznej bez wymaganej do tej pory zgody rodziców. Stworzenie projektu regulacji prawnych było efektem przekonania, że kryzys psychiczny u osób młodych jest coraz powszechniejszy, z czego w przeciwieństwie do osób dorosłych, młodzi zdają sobie sprawę zdecydowanie lepiej. Tym bardziej, że wraz z kryzysem psychicznym, rośnie w Polsce liczba podejmowanych przez młodzież prób samobójczych. Obecne prawo nie wychodziło naprzeciw potrzebom młodych, uniemożliwiając im samodzielne korzystanie z psychoterapii. Ze względu na to, iż proponowany projekt ustawy nie uzyskał pozytywnej opinii Rzecznika Praw Pacjenta i nie miał szans na procedowanie w Sejmie, podjęto decyzję, że zostanie on złożony w Senacie. Jak podkreśliła pani poseł, zmiany są ważne i bardzo potrzebne. Mają one szansę wzmocnić również rodzinę, bo dzięki temu, że młody człowiek będzie mógł skorzystać z pomocy psychologa, cała rodzina będzie miała szansę na rozpoczęcie rozmów o emocjach i problemach.

Senator Jerzy Wcisła, przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Młodzieży wyraził zadowolenie, że inicjatywa przygotowania nowych rozwiązań prawnych, a więc tego co ma służyć młodym ludziom, wypłynęła bezpośrednio od nich. Przekazał, że co prawda od uchwalenia przepisów pozwalających na dostęp do opieki psychologicznej bez zgody rodziców nie przybędzie w Polsce psychologów, ale przynajmniej pojawi się realna

możliwość udzielenia im takiej pomocy. W obecnych czasach świat nie jest przyjazny młodym osobom, nie radzą sobie one z rzeczywistością, dlatego koniecznością jest zagwarantowanie im pomocy psychologicznej. Senator podkreślił, że przygotowana ustawa nie jest ustawą polityczną, dotyczy potrzebnej pomocy i, jak wierzy, uda się ją przyjąć jeszcze w tej kadencji.

Adwokat Monika Horna-Cieślak, która przygotowywała projekt ustawy wspomniała, że pomysł zmian przepisów dotyczących pomocy psychologicznej był głosem młodzieży, którego w obecnych czasach nie sposób pominąć. Ustawa będzie mogła pomóc nie tylko młodym nie radzącym sobie z otaczającą ich rzeczywistością, ale również dzieciom krzywdzonym zarówno przez dorosłych jak i rówieśników. Podkreśliła, że ustawa nie powinna dzielić, gdyż nie zawiera kontrowersji światopoglądowych i nie wyłącza dziecka z systemu rodziny. Wręcz przeciwnie, może ten system wzmocnić.

Weronika Snoch z Nastoletniego Azylu zwróciła uwagę, że wciąż wśród dużej części rodziców panuje przekonanie, że korzystanie z pomocy psychologicznej przez dzieci jest złe i wstydlive. To przekonanie stało się impulsem do skonstruowania przepisów umożliwiających dostęp do psychologa bez zgody opiekuna prawnego osobom od 16. roku życia oraz możliwości skorzystania z trzech tego rodzaju świadczeń bez zgody opiekuna prawnego dla osób powyżej 13. roku życia. W sytuacji, gdy psycholog zaobserwuje poważniejsze problemy, a nastolatek będzie chciał nadal korzystać z pomocy psychologicznej, będzie potrzebna konsultacja z rodzicem, żeby on również uczestniczył w procesie pomocy dziecku.

Maja Dykowska z Rady Młodzieżowej przy Parlamentarnym Zespole ds. Młodzieży wspomniała, że ustawa jest od dawna wyczekiwana przez młodych ludzi, bowiem im szybciej uda się wielu z nim uzyskać pomoc, tym mniejsze będzie prawdopodobieństwo próby samobójczej lub późniejszych problemów psychicznych. Podkreśliła, że każdy zasługuje na dobre życie, ale jeśli każdy dzień jest wypełniony smutkiem i lękiem, to nie można o takim w żaden sposób mówić.

W trakcie dyskusji padło wiele argumentów wykazujących potrzebę jak najszybszego uchwalenia ustawy, na którą czekają młodzi ludzie. Podkreślano, że daje ona jasne i klarowne rozwiązania pozwalające na skorzystanie przez nich z pomocy psychologicznej. Zwrócono uwagę na umiejscowienie roli psychologa szkolnego, który z racji relacji szkoła-uczeń, często nie budzi zaufania młodzieży, zwłaszcza jeśli dodatkowo prowadzi on nauczanie jakiegoś

przedmiotu w klasie osoby potrzebującej pomocy. Wspomniano też, że inna jest rola szkolnego psychologa, inna zaś psychoterapeuty. Podkreślono potrzebę przeprowadzenia debaty na temat roli psychologa w szkole.

Zaangażowanie młodych osób w przygotowanie wspólnie z adwokat Moniką Horną-Cieślak projektu ustawy wynikało z ich oczekiwań względem ustawodawcy. Było też wyrazem poglądu, że nie godzą się, aby ich zdrowie i życie było czyjąś agendą polityczną, i że jeśli będzie taka potrzeba, będą o nie walczyć. Dzieci i młodzieży nie obchodzą polityczne rozgrywki, chcą żyć zdrowo i szczęśliwie, a obowiązkiem dorosłych jest budowanie, również dla nich lepszej przyszłości. Uchwalenie ustawy będzie ważnym krokiem dla zwiększenia bezpieczeństwa młodych ludzi i rozwiązania poważnego problemu społecznego. Wyrażono przekonanie, że przy silnej presji społecznej i nagłośnieniu tematu jest szansa na przegłosowanie ustawy w Sejmie.

Podsumowując posiedzenie, poseł Marta Golbik wyraziła nadzieję, że projekt zostanie szybko przyjęty i wprowadzony w życie tak, by już w następnym roku szkolnym młodzież mogła korzystać z pomocy psychologicznej.

BSS (D.W.)